

regeringen at få et opgør med rusmiddelkulturen. Vi skal fortsat arbejde målrettet på at udskyde debutalderen og at få forbruget ned. Indenrigs- og Sundhedsministeriet vil i den forbindelse komme med et udspil til den fremtidige indsats over for børn og unges tidlige alkoholdebut.

De unges store alkoholforbrug kan ikke ses løst fra de voksnes forbrug og den generelle alkoholkultur i samfundet. Alkoholvaner bliver skabt i et samspil mellem forældrenes opdragelse, forældrenes egne alkoholvaner, kammeraterne, skolen, foreningslivet, alkoholproducenterne, detailhandlen osv. Børn og unge er, som de voksne, påvirket af at leve i et samfund, hvor alkohol og beruselse ses som en accepteret del af ungdomslivet. Og, hvor der bydes på og drikkes alkohol i mange sammenhænge. Det er en vigtig opgave at få slået fast, at alkohol og børneliv ikke hører sammen. Og at storforbrug i ungdomsårene byder på en række farer.

Forældrenes ansvar

Forældrene spiller her en særlig rolle. Forældre kan påvirke deres børns forbrug ved at tale om alkoholens negative sider og ved at sætte grænser for, hvornår og i hvilke sammenhænge deres børn må drikke alkohol. Men, undersøgelser viser også, at forældrenes egne alkoholvaner i høj grad påvirker deres børns måde at forbruge alkohol på.

Børn af forældre med et regelmæssigt alkoholforbrug har således en tidligere alkoholdebut end børn af forældre, som drikker af og til, sjældent eller aldrig. 30 % af de adspurgte 11 til 15-årige børn, hvis forældre drikker regelmæssigt, havde drukket mindst et glas øl som 12-årige eller yngre. Dette gjaldt for 18 % af de børn, hvis forældre drikker af og til, og 14 % af de børn hvis forældre kun sjældent eller aldrig drikker. Ses på spiritus, har 16 % af børnene med forældre, som drikker alkohol regelmæssigt, drukket et glas spiritus som 12-årige eller yngre. Børn af forældre, som drikker af og til, har for 9 % vedkommende drukket mindst et glas spiritus som 12-årige eller yngre, mens det for børn af forældre, som kun sjældent eller aldrig drikker, gælder for 7 % vedkommende («Børn, unge og alkohol 1997-2002», Sundhedsstyrelsen).

Ikke alene alkoholdebuten, men også forbrugets størrelse afhænger af forældrenes forbrug. Ovennævnte undersøgelse viste, at 11 til 15-årige, som havde set en af deres forældre fulde inden for den seneste måned, drak 5,5 genstande sidste gang, de drak alkohol. Børn i samme al-

der, som ikke havde haft denne oplevelse, drak 2,9 genstande.

Det er altså vigtigt, at forældre er sig deres ansvar som rollemodeller bevidst.

Men, skal vi for alvor have de unge til at drikke mindre, er det den samlede danske alkoholkultur, der skal strammes op på – og her har alle et ansvar. Det er derfor også de generelle alkoholpolitiske instrumenter, der skal anvendes.

Skolernes og fritidsklubbernes ansvar

Skolen er vigtig, når man taler alkohol og børn. Grundskolen udgør den daglige ramme for over 600.000 skolebørn. Det er vigtigt, at skolen udgør et sundt miljø og har en sundhedskultur, der understøtter sunde vaner og beforder trivsel. Indførelsen af alkoholpolitikker over for eleverne på skolen er en af de måder, skolen kan arbejde med de vilkår og rammer, som børnene færdes i. Med en alkoholpolitik kan skole og forældre i fællesskab være med til at påvirke børnenes forhold til alkohol.

Skolen er næst efter familien det miljø, hvor børnene færdes mest. Skolen er derfor i høj grad med til at præge børnenes normdannelse, dels gennem undervisningen, dels gennem den kultur og de signaler, som skolens rammer og dagligdag formidler til børnene. Skolen er samtidig et af de steder, hvor forældre naturligt mødes og diskuterer fælles holdninger og rammer for børnenes sociale liv. Skolen er også et sted, hvor forældre kan blive enige om fælles retningslinier for, hvordan de vil håndtere børn og unges alkoholforbrug.

Sundhedsstyrelsen har udsendt materiale til samtlige folkeskoler med opfordring til, at skolen indfører en alkoholpolitik. De seneste undersøgelser vedrørende brugen af skolematerialet viser, at 60 pct. af alle skoler har en alkoholpolitik, som regulerer børn og unges omgang med alkohol på skolens område. På langt de fleste skoler er indholdet af alkoholpolitikken, at eleverne ikke må drikke alkohol på skolens område på noget tidspunkt, uanset alder og klassetrin. Næsten ingen skoler, heller ikke dem uden en egentlig alkoholpolitik, oplever problemer med elevens brug af alkohol på skolens område.

På 60 pct. af skolerne er der indført forældre-aftaler på klasseniveau. Aftalerne går som oftest ud på, at der ikke må drikkes alkohol til private fester. Der kan imidlertid være problemer med, at nogle forældre har svært ved at overholde forældre-aftalerne, når det kommer til stykket. Må-